

TAJOMSTVO JEHO BOŽSKEJ PODSTATY

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ: Iz 9,6; Mich 5,2; Mat 16,13-17; Ján 1,1.14.18; 8,58; 17,5; 20,28; 1 Kor 1,3; 2 Kor 13,14

ZÁKLADNÝ VERŠ

Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh. Ono bolo na počiatku u Boha. Ním vzniklo všetko a bez neho nevzniklo nič z toho, čo jestvuje. (Ján 1,1-3)

Od historického prehľadu, ktorý sme uviedli v prvej úlohe, prejdeme k tomu, čo nám o Ježišom živote hovorí Písmo. Zamyslíme sa nad veľmi dôležitým rozhovorom medzi Ježišom a jeho učeníkmi v Cézarei Filipovej. Po Petrovom vyznaní, že Ježiš je Mesiáš, Boží Syn, ho Ježiš upozorňuje, že na to neprišiel sám, ale mu to zjavil „Otec, ktorý je v nebesiach“. (Mat 16,17; pozri aj Mat 11,25-27) „Telo a krv“, naša ľudská múdrosť a ohraňčenosť, nestačia na pochopenie najväčšieho tajomstva vekov.

Veriť v Ježiša ako Mesiáša a Syna Božieho znamená vyznávať, že jeho počiatok nie je v Máriinom lone. Znamená to uznať, že aj keď sa nám v niečom veľmi podobá, predsa sa podstatne líši od všetkých ostatných ľudí – existoval skôr, ako prišiel na túto zem (pre-existencia). On bol „obraz neviditeľného Boha“, v ktorom „bolo stvorené všetko na nebi i na zemi“. (Kol 1,15.16) „A on je pred všetkým a všetko trvá v ňom.“ (v. 17)

PREEXISTENCIA JEŽIŠA KRISTA

? Prečo je potrebné hovoriť o Ježišovej preexistencii? Súvisí to nejakým spôsobom so spasením? Aké rady nachádzame v Žid 1,1-4 a Kol 1,15-20?

Pre ľudí sa existencia začína pri narodení (resp. už pri počatí). U Ježiša Krista to bolo inak. Jeho existencia sa nezačala v Máriinom lone. Bol už predtým, teda večne. To je vlastne vysvetlenie pojmu preexistencia. Ježiš žil už predtým.

? Čo nám hovoria o Kristovej preexistencii verše Iz 9,6 (9,5 SEvP) a Mich 5,2 (5,1 SEvP)? (por. Mat 2,1-6)

Preložiť slovo „mosa'ah“ („východiská“ Roh; „pôvod“ SEkP) v Mich 5,2 vôbec nie je jednoduché. Ale druhá časť tohto verša jasne hovorí nielen o preexistencii budúceho Vládcu, ale tiež o jeho večnej preexistencii. („v časoch večnosti“ SEvP; „odo dní veku“ Roh; „v odvekých časoch“ SEkP)

Iz 9,6 hovorí o večnej preexistencii výnimočného Človeka, ktorý má prísť na tento svet. Je pozoruhodné tvrdiť, že okrem iných mien bude mať tiež meno „Mocný Boh, Otec večnosti“. To všetko je veľmi dôležité, keď berieme do úvahy, že proroctvo bolo adresované výlučne poslucháčom veriacim v jedného Boha. To, že Izaiáš nazýva tohto Syna „Mocný Boh, Otec večnosti“ nevyjadruje nič iné len udivujúce Božie zjavenie, ktoré prekonáva zaužívaný spôsob myslenia proroka. Tohto Syna môžeme stotožniť s Otcom – je súčasne „Otec večnosti“. A to môžeme prijať len vierou!

? Ktoré ďalšie aspekty našej viery – v protiklade k uznávaným normám, zvykom a spôsobom myslenia – musíme prijať výhradne vierou? Je niečo zlé na tom, ak to tak robíme?

SVEDECTVO NOVEJ ZMLUVY

Aj v Novej zmluve máme dôkaz, ktorý svedčí o preexistencii Ježiša Krista. Azda ten najzaujímavejší výrok pochádza z úst samotného Ježiša. On sám si uvedomoval svoju preexistenciu. Existujú priame i nepriame výpovede o tom, že Ježiš si naozaj uvedomoval svoju minulosť. Príkladom nepriameho výroku o jeho preexistencii sú slová zaznamenané v Luk 19,10: „Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo.“ Keď niekto povie, že prišiel pracovať do Bratislavy, naznačuje tým, že predtým bol niekde inde. Človek, ktorý žil celý čas v Bratislave, by to takto nepovedal.

Veľmi jasne to Ježiš vyjadril vo veľkňazskej modlitbe, keď prosil svojho Otca: „Osláv ma Ty u seba slávou, ktorú som mal pri Tebe skôr, ako svet povstal.“ (Ján 17,5)

? Čo nám nasledujúce verše hovoria nielen o preexistencii Ježiša Krista, ale aj o tom, ako si ju on sám uvedomoval?

Ján 3,13

Ján 8,23

Ján 8,58.59

Ján 17,8.24

„Skôr, ako bol Abrahám, ja som!“ (Ján 8,58) Výraz „JA SOM“ v tomto verši, ale aj na iných miestach, naznačuje myšlienku večnosti, večnej preexistencie. Ježišovi poslucháči tomu rozumeli veľmi dobre. Zdvihli kamene, aby ho usmrtili, pretože takéto tvrdenie považovali za veľké rúhanie. (v. 59)

„Keď Kristus hovorí o svojej preexistencii, myseľ poslucháčov upriamuje k nekonečnej večnosti. Uisťuje nás, že neexistoval čas, keď nebol v úzkom spoločenstve s večným Bohom. On, ktorého hlas Židia počúvali, bol u Boha, keď všetko povstalo.“ (E. G. Whiteová, ST 29. 8. 1900)

? Ako nám tento citát spolu s uvedenými veršami pomáha lepšie pochopiť neuveriteľnú obeť prinesenú pre nás na kríži?

ZJAVNÉ ROZPORY

Napriek veľmi jasným výrokom o Ježišovej božskej prirodzenosti a jeho rovnosti s Otcom nachádzame state, ktoré si žiadajú vysvetlenie. Napríklad najobľúbenejší a najznámejší verš v celej Biblii – Ján 3,16: „Lebo tak Boh miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nik nezahynul, ale aby večný život mal každý, kto verí v neho.“ Problém vznikne, keď si položíme otázku: Ako môže tento verš hovoriť, že Ježiš je „jednorodený“, keď je predsa večný? Nieкто ho splodil, ako je to v prípade nás ostatných? Výraz „jednorodený“ pochádza z gréčtiny (monogenes) a v Novej zmluve sa vyskytuje deväťkrát. Päťkrát sa vzťahuje na Ježiša a všetkých päť zmienok je od Jána. (Ján 1,14.18; 3,16.18; 1 Ján 4,9) Je zvláštne, že všetkých päť zmienok sa nachádza v spisoch autora, ktorý sa od samého začiatku svojho evanjelia snaží dokázať božstvo Ježiša Krista. Svoje evanjelium začína výrokom: „Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh.“ (Ján 1,1) Bolo by neuveriteľné, keby tento židovský pisateľ pripísal božstvo niekomu, koho považoval za stvorenú bytosť.

? V nasledujúcich veršoch sa slovo „monogenes“ nevzťahuje na Ježiša, ale na niekoho iného. Aj keď nevieš po grécky, skús uhádnuť, ktorým výrazom je toto slovo v uvedených veršoch preložené. Čo si myslíš, že to znamená?

Luk 7,11-15

Luk 8,41.42

Luk 9,38

O chlapcovi z Naim, ktorý zomrel, je napísané, že to bol „jediný syn matky“. V tomto prípade sa vôbec nedáva dôraz na splodenie. Skôr chce text zdôrazniť jedinečnosť – že to bolo jej jediné dieťa. To isté platí aj v zmienke o Jairovej dcére. Bola to jeho jediná dcéra, jeho „monogenes“, jeho jediné dieťa – a v tom zmysle bola jedinečná. Tá istá myšlienka je vyzdvihnutá aj v Luk 9,38.

? Z uvedeného je vidieť, že grécky výraz „monogenes“ sa nesprávne prekladá ako jednorodený. Správny preklad by mal znieť jediný, jedinečný, unikátny (z latinského unicus). Ježiš bol teda jediný a jedinečný Boží Syn. Ako nám to lepšie pomáha pochopiť veľkú obeť prinesenú pre nás na kríži?

BOŽSKÁ PRIRODZENOSŤ JEŽIŠA KRISTA

Novozmluvní pisatelia jasne hovoria, že Ježiš si zasluhuje titul Boh. Je potrebné si uvedomiť, že všetci títo pisatelia (s výnimkou Lukáša, ktorý zrejme nemal židovský pôvod), boli zásadní monoteisti (verili v jediného Boha) a nemali vo zvyku nedbalo používať titul Boh. Človek si preto musí uvedomiť, že ich svedectvo o Ježišovom božstve pramení z veľmi hlbokého, Duchom Svätým inšpirovaného presvedčenia.

❓ Čo hovoria nasledujúce verše o Ježišovej božskej prirodzenosti?

Mat 3,3

Ján 1,1

Ján 1,18

Ján 20,28

Mat 3,3 sa odvoláva na Iz 40,3, kde prorok Izaiáš používa slovo JAHVE, najsvätejšie Božie meno v Starej zmluve. Stavba verša Ján 1,1 v pôvodnom jazyku nedáva priestor na nijaké pochybnosti o tom, čo Ján hovorí. Asi 65 rokov po Ježišovej smrti ho človek, ktorý s ním bol v úzkom spojení, jasne nazýva Bohom. Pokiaľ ide o Ján 1,18, použitý grécky výraz nazýva v tomto verši Ježiša v skutočnosti „jedinečným (monogenés) Bohom“. A čo Ján 20,28? V texte je napísané: „Tomáš mu povedal...“ Inými slovami, Tomáš adresoval tieto slová Ježišovi ako osobné vyjadrenie jeho viery. To, že ho Ježiš nepokarhal, svedčí o tom, že bol s jeho vyznaním spokojný.

❓ Ježiš ako Boh je ten istý Ježiš, ktorý bol ochotný položiť svoj život ako obeť za naše hriechy. O čo viac by mal kríž znamenať pre nás, ak vieme, že to bol Boh – skutočný Boh! – kto na ňom visel za naše hriechy.

DÔKAZOV JE VIAC

V Novej zmluve sa nachádza mnoho dôkazov o Ježišomvom božstve, priestor nám však nedovoľuje detailnejšie sa nimi zaoberať. NZ hovorí napríklad o Ježišovej stvoriteľskej moci, o tom, že je večný, že má právo odpúšťať hriechy a je konečným Sudcom. Meno Ježiš nachádzame v spojení s menom Otca na základe rovnosti, ako napríklad v krstnej formulke. (Mat 28,19) V Ján 14,9 Ježiš používa slová, ktoré by z úst ktoréhokoľvek iného človeka vyzneli ako jednoznačné rúhanie: „Kto videl mňa, videl aj Otca.“

? Vyhľadaj si nasledujúce verše. Čo nám hovoria o božstve Ježiša Krista?

1 Kor 1,3

2 Kor 13,14

Zj 20,6

Zj 22,3

Uvedené verše kladú Ježiša Krista na rovnakú úroveň s tým, koho nazývame „Boh Otec“. To všetko je v súlade so slovami, ktoré o sebe povedal sám Ježiš, keď chodil po prašných palestínskych cestách. Napríklad v Ján 10,30 čítame: „Ja a Otec sme jedno.“ Stredný rod použitého gréckeho výrazu pre „jedno“ naznačuje také blízke spojenie, aké si len naša myseľ vie predstaviť. Ježiš a Otec sú jednej podstaty a jednej prirodzenosti, a predsa to nie je jedna a tá istá osoba (v tom prípade by totiž použil mužský rod). Je takmer nepredstaviteľné, že by sme niečo také mohli pochopiť a vysvetliť. Čím hlbšie sa totiž snažíme preniknúť do problematiky jednoty Otca a Syna, tým viac si uvedomujeme hĺbku našej ľudskej obmedzenosti.

Predstav si však, že bytosť, ktorú sme spoznali ako Boha Otca, by za nás prišla zomrieť a bytosť, ktorú sme spoznali ako Ježiša, by zostala v nebi (aby sme zdôraznili hlavnú myšlienku, používame ľudské predstavy a výrazy). Vôbec nič by sa nezmenilo s výnimkou toho, že by sme každého z nich volali menom, ktoré teraz používame pre toho druhého. To je to, čo znamená rovnosť v Božstve.

? Zamysli sa nad Ježišovým životom v súvislosti s tým, o čom sme hovorili v tejto úlohe. Čo nám to hovorí o Božom charaktere? Prečo by sme mali byť vďaka tomu, čo o Bohu vieme, plní nádeje, radosti a dôvery dokonca aj za ťažkých okolností?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

V knihe *Túžba vekov* si prečítaj kapitolu „S nami Boh“. (TV 9-14; DA 19-26)

Je veľmi poučné všimnúť si, ako šikovne si Matúš a Lukáš poradili s rodokmeňom Ježiša Krista. (Mat 1,16.18; Luk 3,23; 1,26-35) Obaja biblickí pisatelia nemohli byť v tejto otázke opatrnejší. Matúš vedie líniu Ježišovho rodokmeňa spôsobom, ktorým dokazuje, že bol potomkom Abraháma a kráľa Dávida. Lukášov rodokmeň je uvádzaný spätne, cez Dávida a Abraháma až k Adamovi, ktorý „bol Boží“. Jánovo evanjelium zas poskytuje azda najsilnejšie potvrdenie Ježišovho božstva z celého Písma. (Ján 1,1-3.14) Svedčí to o tom, aké rozhodujúce je Ježišovo narodenie z panny pre celú schému spasenia. Narodenie z panny stojí v evanجليách ako pevný základ, ktorý potvrdzuje Ježišovu preexistenciu a božstvo.

„Iným nebezpečným klamom je učenie, ktoré popiera božskú prirodzenosť Ježiša Krista tvrdením, že Boží Syn pred svojím príchodom na tento svet neexistoval. Aj tento nebiblický názor prijíma veľa ľudí napriek svojmu tvrdeniu, že veria Písmu, ktoré uvádza jednoznačné výroky nášho Spasiteľa o jeho božskej prirodzenosti, o jeho vzťahu k Otcovi, ako aj o tom, že je od večnosti. Názor popierajúci jeho božskú prirodzenosť nemožno prijať bez neprípustného prekrúcania zmyslu slov Písma. Takýto názor nielenže znižuje naše ľudské predstavy o diele vykúpenia, ale podkopáva aj vieru v Bibliu ako Božie zjavenie, o to je nebezpečnejší a tým ťažšie mu možno odporovať. Ak ľudia odmietajú svedectvo inšpirovaného Písma o božskej prirodzenosti Ježiša Krista, prieť sa s nimi je zbytočné, pretože ich nepresvedčí ani najzávažnejší dôkaz... Kto prijal tento blud, nemôže správne chápať povahu a poslanie Ježiša Krista ani Boží plán záchrany človeka.“ (VSV 378; GC 524)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

1. Prečo je také dôležité, aby sme sa držali učenia o Kristovom božstve a jeho rovnosti s Otcom? Čo by plán spasenia stratil, keby sme sa zriekli tohto učenia?
2. Aký význam má príbeh zaznamenaný v Mat 9,1-8? Akým spôsobom tu Ježiš predstavuje svoje božstvo? Aké spojenie existuje medzi našimi telesnými a duchovnými chorobami?
3. Vo svetle kríža uvažuj o význame božstva Ježiša Krista. Uvažujte aj spoločne v triede sobotnej školy.